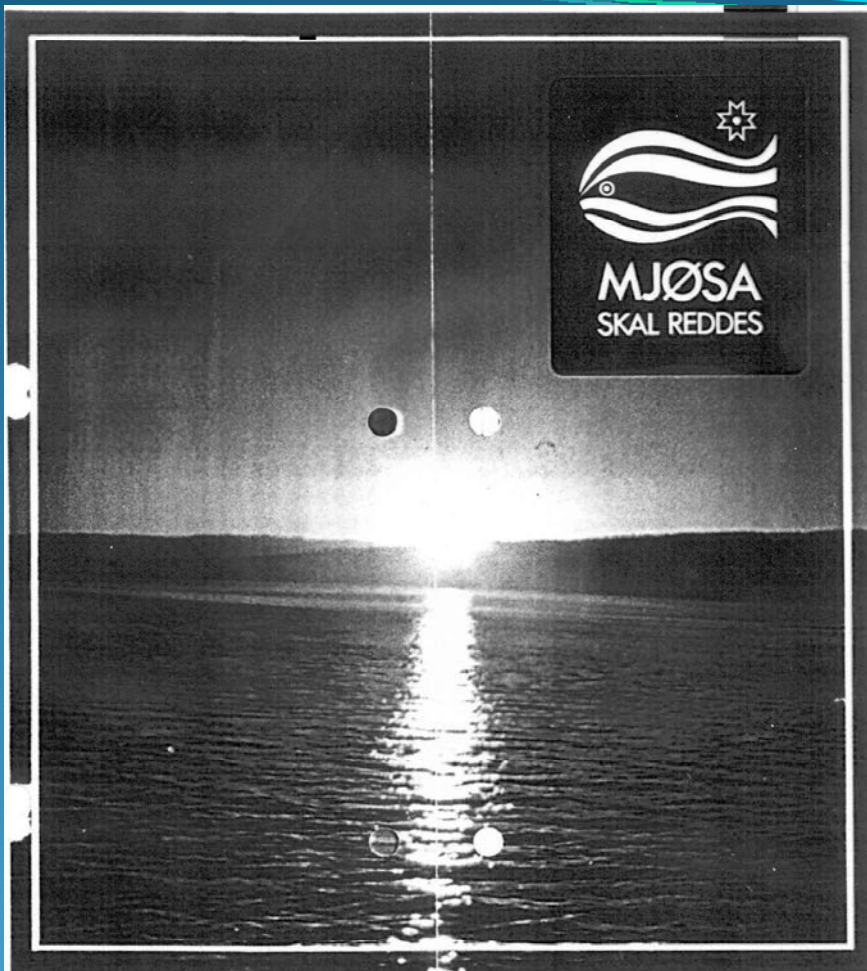

Verdens vanndag 2013

MJØSA ***- Samarbeid satt i system***

Vassdragsforbundet for Mjøsa med tilløpselver - Odd Henning Stuen

MJØSA kan «dø»

Hvis vi ikke i løpet av kort tid klarer å redusere fosfortilførselen til Mjøsa, vil det kunne oppstå en varig forurensnings-situasjon med misfarget vann, slimete strender, illeluktende drikkevann, ørreten vil bli erstattet av abbor, mort og gjedde, osv. Er det slik vi vil ha Mjøsa? Hvis ikke, må vi gjøre noe!

Den lille Mjøsaksjonen 1973 – 77

Kloakkledninger og renseanlegg på Hedmarken, i Lillehammer, Gjøvik og Vestre Toten. Kostnad kr 200 mill.

Den store Mjøsaksjonen 1977 – 80 (81)

Mjøsa skal reddes! Målet er å redusere fosfortilførselen fra ca 400 tonn til ned mot 175 tonn. Tiltak rettet mot kommunene, avfallshåndtering, industrien, landbruket og spredt bebyggelse, samt forbud mot P-holdige vaskemidler. Resultatet ble meget bra –

P-tilførslene var redusert til 225 tonn pr år. Kostnad 1,4 milliarder kr.

Strakstiltakene for Mjøsa 1986 – 91

Mjøsa en stor miljø-suksess

●● Mjøsa er reddet. En gigantisk snuoperasjon har gjort innsjøen til en av de reneste i Europa. Ifølge Statens forurensningstilsyn (SFT) har ikke Mjøsa vært så sunn og frisk på 40 år. – Dette er en av Norges mest vellykkede miljøaksjoner noensinne, erklærer seksjonssjef Morten Svelle i SFT.

Dette er i juni 1993
- etter Mjøsaksjonene

Mjøsa like ren som i 1950-årene

Mjøsa er nå like ren som i 1950-årene, da det for første gang ble påvist at vannet var forurenset. Furnesfjorden som har vært Mjøsas største forurensningskilde, er nå nesten like ren som resten av innsjøen, viser den siste overvåkingsrapporten for Mjøsa.

Rapporten er laget av Norsk institutt for vannforskning (NI-

VA) på oppdrag fra Statens forurensningstilsyn (SFT), og konkluderer med at vannkvaliteten er blitt betraktelig bedre de siste årene.

– Rapporten viser at den vedtatte tiltaksplanen for Mjøsa gir resultater, sier seksjonssjef Morten Svelle i SFT.

Furnesfjorden, som i en årrekke har vært Mjøsas største

forurensningskilde, er blitt mye renere fordi mye av kloakken fra Brumundalsområdet er blitt overført til et renseanlegg på Stange. Dette har avlastet hele Furnesfjorden.

Sikt

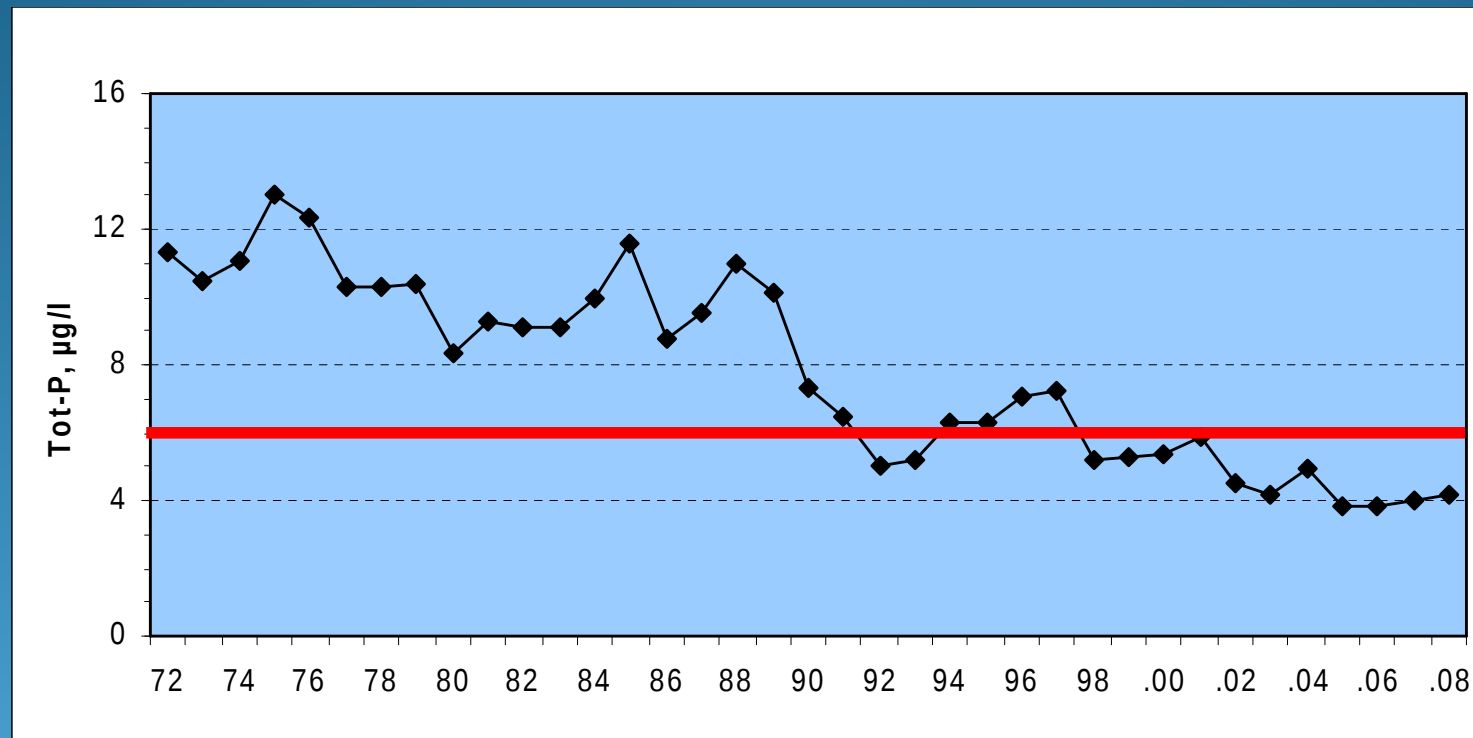
Siktedypet i Mjøsa har nådd målet på seks til sju meter sikt, men algemengden er fortsatt

storen enn målet, noe som viser den fortsatt ustabile situasjonen.

– Mjøsa er fortsatt svært var for små belastninger, som kan føre til betydelige endringer i vannkvaliteten. Det er derfor viktig at tiltakene i forbindelse med Mjøsaksjonen gjennomføres som planlagt, mener Svelle.

(NTB)

Total-fosfor (Tot-P) i sjiktet 0-10 m (arealveid middelfverdi i algeveksts sesongen juni-oktober, alle stasjoner)

Kilde: NIVA

Suksessfaktorer

- ✓ *Mjøsa er vannkilde – Vannkvalitet – Stort omfang*
- ✓ *Problem følt på kroppen: Lukt, smak, utseende*
- ✓ *Mjøsa vår – Vannet vårt*
- ✓ *Engasjement – Ildsjeler (riktige personer til rett tid)*
- ✓ *Vannets betydning – Stort miljøengasjement*
- ✓ *Politisk forankring – Budsjetter*
- ✓ *Dugnadsånd – Felles løft*
- ✓ *Organisering*
- ✓ *Konkrete mål – Målrettet gjennomføring*
- ✓ *Kilder – Aksjoner – Tiltak – Mjøsaksjonene*

*Vassdragsforbundet for Mjøsa med tilløpselver
ble stiftet 31. mars 2003*

65 medlemmer

20 kommuner

2 fylkeskommuner

2 fylkesmenn

2 vassdragsregulanter

29 bedrifter, avfallsselskaper og interesseorg.

10 støttemedlemmer

Arbeidet med Vannforskriften

Vannområde Hunnselva i første planfase.

Organisering i Vannområde Mjøsa.

*Lokal medvirkning og bidrag fra alle bruker-
interessene blir svært viktig!*

Vannområde Mjøsa

Nedbørfelt – over 17 000 km²

Gudbrandsdalslågen utgjør 70 %

ca 40 elver renner inn i Mjøsa

2469 m.o.h. – 123 m.o.h.

*915 vannforekomster
(633 elv, 170 innsjø, 112 grunnvann)*

40 elvevanntyper og 37 innsjøvanntyper

88 elv og 22 innsjø kSMVF

VO Hunnselva – første planfase

Oppsummering

Rent vann i Mjøsa er viktig for svært mange!

Rent vann er ingen selvfølge!

Mye er gjort for å få Mjøsa i økologisk balanse.

Dette arbeidet må fortsette, ikke minst pga. miljøgiftene!

*Viktig med god organisering, **godt samarbeid** og sikker finansiering av arbeidet med overvåking og tiltaksplaner!*

EUs vanndirektiv bør i utgangspunktet være positivt for utviklingen også i Mjøs-området...

A large fish, likely a salmon, is lying on a patch of green grass. The fish is positioned diagonally, with its head in the lower-left foreground and its tail extending towards the upper-right background. The fish's scales are wet and glistening, reflecting light. Its body is covered in dark spots, and its fins are visible. The background is a lush green lawn with some scattered dry leaves.

PROSESS

FAG &
TILTAK

Takk for meg!

www.vassdragsforbundet.no